

Messaġġi ewlenin għall-pubbliku ġenerali: Awtomedikazzjoni bl-antibijotici

Il-batterji rezistenti għall-antibijotici huma ta' periklu għalina ikoll għaliex jikkawżaw infel-żonijiet li huma diffiċli biex jiġu kkurati.

Jekk nieħdu l-antibijotici ripetutament u mhux kif suppost, nikkontribwixxu għaż-żieda fil-batterji rezistenti għall-antibijotici, waħda mill-aktar problemi urġenti tas-saħħha fid-dinja [1-6].

Għalhekk, jekk f'xi ħin jew ieħor, inti, it-tfal tiegħek jew membri oħra tal-familja ikollkom bżonn tal-antibijotici, dawn jistgħu ma jibqgħux jaħdmux [7].

L-awtomedikazzjoni bl-antibijotici mhijiex użu responsabbli tal-antibijotici [8].

L-awtomedikazzjoni hija meta tieħu (jew trid tieħu) l-antibijotici mingħajr ma l-ewwel tikkonsulta tabib billi:

- tuża antibijotici li jkun għad fadallek minn kura preċedenti; jew,
- tikseb l-antibijotici mill-farmaċċija mingħajr riċetta.

Bil-kelma “antibijotici”, l-ECDC ifisser aġenti antibatteriċi jew antibatteriċi.

1. L-antibijotici jistgħu jiġu preskritti biss minn tabib li jkun eżaminak

Haġna mard tax-xitwa jista' jikkawżha l-istess sintomi, iżda dan il-mard jista' ma jkun jeħtieg l-istess kura. Jekk tkun ġejt preskritt antibijotiku għal marda preċedenti u tkun irkuprajt sew, tista' titħajjar terġa' tuża l-istess antibijotiku jekk ikkollok sintomi simili. Madankollu, huwa biss tabib li jkun eżaminak li jista' jaċċerta jekk marda tax-xitwa teħtiegx kura bl-antibijotici jew le.

- Qatt m'għandek tipprova tixtri antibijotici mingħajr riċetta.
- Qatt m'għandek iġġemma' l-antibijotici għall-użu fil-futur.
- Qatt m'għandek tuża antibijotici li jkun għad fadallek minn kura preċedenti.
- Qatt m'għandek tagħti antibijotici li jkun għad fadallek lil persuni oħra.

Iżżommx antibijotici li jkun għad fadallek mit-trattament ta' qabel [8]. Jekk tkun irċevejt aktar doži tal-antibijotici (eż. pilloli, kapsuli tal-ġelatina) milli tkun ġejt preskritt, staqsi lill-ispiżjar tiegħek dwar kif għandek tarmi d-doži li jkun għad fadal.

2. L-antibijotici ma jtaffux l-uġiġħ u ma jistgħux ifejqu l-mard kollu

---

L-antibijotici ma jtaffux l-uġiġħ bħall-uġiġħ ta' ras, weġġħat jew deni.

- L-antibijotici huma effettivi biss kontra infezzjonijiet batterici u ma jistgħux jgħinuk tirkupra minn infezzjonijiet ikkawżati minn 'viruses' bħar-riħ komuni jew l-influwenza [9–12, 14].
- Sa 80% tal-mard tax-xitwa li jaffettwalek imnieħrek, widnejk, grizmejk u l-pulmun huma ta' origini viral, allura jekk tieħu l-antibijotici, dan mhux se jgħinek tħossok aħjar [11, 12].

3. It-teħid tal-antibijotici għal raġunijiet żbaljati, bħal kontra l-irjiħat u l-influwenza, mhux se jgħinek tħossok aħjar aktar malajr, u jista' jikkawża effetti sekondarji

---

Jekk tieħu l-antibijotici kontra riħ jew l-influwenza dawn m'għandhom l-ebda beneficiċju għalik: l-antibijotici sempliċiment ma jaħdmux kontra infezzjonijiet virali [9–12]. Barra minn hekk, l-antibijotici jistgħu jikkawżaw diversi effetti sekondarji li mhuma xejn pjaċevoli bħal dijarea, dardir jew raxx fil-ġilda [9, 10, 13–15].

Jekk tieħu l-antibijotici biex tiġġieled infezzjonijiet batterici ħfief, bħal rinosinusite, uġiġħ fil-grizmejn, bronkite jew uġiġħ fil-widnejn, ħafna drabi dan ikun bla bżonn [15–19] peress li, fħafna każżejjiet, is-sistema immuni tal-ġisem tiegħek hija kapaci tindirizza dawn l-infezzjonijiet ħfief.

Ħafna mis-sintomi jistgħu jittaffew b'mediċini li tista tixtrihom mingħajr riċetta. Jekk tieħu l-antibijotici dawn mhux se jnaqqselek is-severità tas-sintomi tiegħek u mhux se jgħinuk tħossok aħjar aktar malajr [10, 12, 15, 17].

Jekk is-sintomi tiegħek jipperċi jew jekk ikkolok xi tħassib, huwa importanti li tara lit-tabib tiegħek. Jekk verament ikkolok infezzjoni severa bħal pnevmonja batterjali, it-tabib tiegħek se jordnalek l-antibijotici. Fittex għajjnuna aktar malajr minn persuni oħra:

- jekk għandek 'il fuq minn 65 sena;
- jekk għandek l-ażżma jew id-dijabete;
- jekk għandek mard fil-pulmun (eż. bronkite kronika, enfisema, mard pulmonari ostruttiv kroniku);

- jekk għandek problemi tal-qalb (eż. attakk tal-qalb preċedenti, anġina, insuffiċjenza kronika tal-qalb);
- jekk għandek problema medika fejn is-sistema immuni tiegħek tkun imrażżna; jew
- jekk qed tieħu medicini li jrażżu s-sistema immuni (eż. sterojdi, kimoterapija għall-kancer, xi medicini użati biex irażżu l-funzjonijiet tal-glandola tat-tirojde).

Lista adattata minn ‘Genomika biex tiġi miġġielda r-reżistenza kontra l-antibijotici f’LRTI li tittieħed mill-komunità fl-Ewropa, progett iffinanzjat mid-Direttorat Ĝenerali tal-Kummissjoni Ewropea għar-Ričerka u l-Innovazzjoni.

4. Hu l-ħin biex tirkupra

Li tlaħhaq mad-domandi tal-ħajja waqt li tkun marid/a jista' jkun sors ta' stress, specjalment jekk tkun qed tesperjenza certi sintomi għall-ewwel darba. Li ssib ħin tajjeb biex iżżur tabib jista' jkun diffiċli, għali u jieħu l-ħin. Jekk tkun taf kif timmaniġġja s-sintomi tiegħek dan jista' jgħinek timmaniġġja aħjar il-marda tiegħek. Tgħallek kif tista' tieħu ħsieb tiegħek innifsek mingħajr l-antibijotici.

Fil-każ ta' ħafna mill-mard tax-xitwa, il-kundizzjoni tiegħek għandha titjeb wara' ġimägħtejnej.

Tul indikattiv ta' sintomi għal mard komuni tax-xitwa fl-adulti

Infezzjoni fil-widnejn	sa 4 ijiem
Uġiġi fil-griżmejn	sa ġimgħa 1
Riħ komuni	sa ġimgħa u nofs
Influwenza	sa ġimägħtejnej
Flissjoni jew konġestjoni fl-imnieħer	sa ġimgħa u nofs
Infezzjoni tas-sinus	sa ġimägħtejnej u nofs
Sogħla (li ġeneralment isseħħ wara riħ)	sa 3 ġimgħat

Tabella adattata minn ‘Irkupra mingħajr l-antibijotici’, Health Service Executive l-Irlanda, u ‘Fuljett ta’ tagħrif dwar l-antibijotici għall-pazjenti’, Royal College of General Practitioners. Disponibbli fuq:

http://www.hse.ie/eng/services/news/Get_better_without_antibiotics_leaflet.pdf u

<http://www.rcgp.org.uk/clinical-and-research/target-antibiotics-toolkit/patient-information-leaflets.aspx>

5. Staqsi lill-ispiżjar tiegħek għal parir: medicini oħra jistgħu

jgħinu biex itaffulek is-sintomi tiegħek

L-ispiżjar tiegħek jista' jirrakkomandalek mediċini mingħajr riċetta biex jgħinu jtaffulek is-sintomi tiegħek.

Dejjem staqsi għal parir, speċjalment jekk tkun qed tieħu mediċini għal xi kundizzjoni oħra.

- Mediċina li ttaffi l-uġigħ għall-uġigħ, weġġħat u deni.
- Mediċini antiinfjammatorji, bħal sprejs tal-griżmejn jew pastilji, jgħinuk tibla' b'mod aktar faċli.
- L-espettoranti orali jikklerjaw it-tnixxijiet mill-passaġġi tal-arja tiegħek.
- L-isprejs u d-dikongestjonanti tal-imnieħher jgħinuk tieħu n-nifs b'aktar kumdità.
- L-antistamini jtaffu imnieħher misdud, l-għażiex u l-ħakk fl-imnieħher.

Ix-xorb ta' ħafna fluwidi u l-mistrieh jgħinu biex itejbu kwalunkwe mard tax-xitwa.

Referenzi

---

1. Bell BG, Schellevis F, Stobberingh E, Goossens H, Pringle M. A systematic review and meta-analysis of the effects of antibiotic consumption on antibiotic resistance. *BMC Infect Dis* 2014;14:13. [[open access link](#)]
2. Chung A, Perera R, Brueggemann AB, Elamin AE, Harnden A, Mayon-White R, et al. Effect of antibiotic prescribing on antibiotic resistance in individual children in primary care: prospective cohort study. *BMJ* 335(7617):429. [[open access link](#)]
3. Donnan PT, Wei L, Steinke DT, et al. Presence of bacteriuria caused by trimethoprim resistant bacteria in patients prescribed antibiotics: multilevel model with practice and individual patient data. *BMJ* 2004;328(7451):1297-301. [[open access link](#)]
4. London N, Nijsten R, Mertens P, van den Bogaard A, Stobberingh E. Effect of antibiotic therapy on the antibiotic resistance of faecal *Escherichia coli* in patients attending general practitioners. *J Antimicrob Chemother* 1994;34(2):239-46. [[link](#)]
5. Malhotra-Kumar S, Lammens C, Coenen S, Van Herck K, Goossens H. Effect of azithromycin and clarithromycin therapy on pharyngeal carriage of macrolide-resistant streptococci in healthy volunteers: a randomised, double-blind, placebo-controlled study. *Lancet* 2007;369(9560):482-90. [[open access link](#)]
6. Nasrin D, Collignon PJ, Roberts L, Wilson EJ, Pilotto LS, Douglas RM. Effect of β lactam antibiotic use in children on pneumococcal resistance to penicillin: prospective cohort study. *BMJ* 2002; 324(7328):28-30. [[open access link](#)].
7. Daneman N, McGeer A, Green K, Low DE; for the Toronto Invasive Bacterial Diseases Network. Macrolide resistance in bacteremic pneumococcal disease: implications for patient management. *Clin Infect Dis* 2006;43(4):432-8. [[open access link](#)]

8. Grigoryan L, Burgerhof JG, Haaijer-Ruskamp FM, et al. Is self-medication with antibiotics in Europe driven by prescribed use? *J Antimicrob Chemother* 2007;59(1):152-6. [[open access link](#)]
9. Arroll B, Kenealy T. Antibiotics for the common cold and acute purulent rhinitis. *Cochrane Database Systematic Reviews* 2013 Jun 4;6:CD000247. [[open access link](#)]
10. Arroll B, Kenealy T, Falloon K. Are antibiotics indicated as an initial treatment for patients with acute upper respiratory tract infections? A review. *NZ Med J* 2008;121(1284):64-70. [[link](#)]
11. Heikkinen T, Järvinen A. The common cold. *Lancet* 2003;361(9351):51-9. [[open access link](#)]
12. Mäkelä MJ, Puhakka T, Ruuskanen O, et al. Viruses and bacteria in the etiology of the common cold. *J Clin Microbiol* 1998;36(2):539-42. [[open access link](#)]
13. Keeney KM, Yurist-Doutch S, Arrieta MC, Finlay BB. Effects of antibiotics on human microbiota and subsequent disease. *Annu Rev Microbiol* 2014 Jun 2. [[Epub ahead of print](#)]
14. Shehab N, Patel PR, Srinivasan A, Budnitz DS. Emergency department visits for antibiotic-associated adverse events. *Clin Infect Dis* 2008;47(6):735-43. [[open access link](#)]
15. Smith SM, Fahey T, Smucny J, Becker LA. Antibiotics for acute bronchitis. *Cochrane Database of Systematic Reviews* 2014, Issue 3. Art. No.: CD000245. [[link](#)]
16. Coker TR, Chan LS, Newberry SJ, et al. Diagnosis, microbial epidemiology, and antibiotic treatment of acute otitis media in children: a Systematic review. *JAMA* 2010;304(19):2161-9. [[open access link](#)]
17. Spinks A, Glasziou P, Del Mar CB. Antibiotics for sore throat. *Cochrane Database Systematic Reviews* 2013 Nov 5;11:CD000023. [[link](#)]
18. Young J, De Sutter A, Merenstein D, et al. Antibiotics for adults with clinically diagnosed acute rhinosinusitis: a meta-analysis of individual patient data. *Lancet* 2008;371(9616):908-14. [[open access link](#)]
19. Van Vugt SF, Butler CC, Hood K, et al. Predicting benign course and prolonged illness in lower respiratory tract infections: a 13 European country study. *Fam Pract* 2012;29(2):131-8. [[open access link](#)]